

תאריך: י"ד תמוז, תשפ"א
24 יוני, 2021

אל: מנהלי מחוזות הרישוי
ממוני נהיגה ורכב
מנהלי סניפים
מנהלת אגף בכירה מערכות מידע
מנהלת מחלקת עדכון ובקרה
מנהלת מחלקת מרכז מידע ארצי
מנהל אגף הרכב
רשות הדואר

לידיעת: שר התחבורה
המנהל הכללי
סמנכ"ל בכיר תנועה
הנהלת משרד התחבורה
הלשכה המשפטית

ה' תמוז, תשי"ע - 17 יוני, 2010

הוראת נוהל מס' 5/2010

הנדון: יפוי כוח לצורך ביצוע פעולות ברכב ונהיגה

- א. מבוא**
1. חוק השליחות קובע כי, ככלל, אדם יכול לעשות פעולות משפטיות באמצעות אדם אחר. עם זאת, יפוי הכוח שניתן לו לא הופך את השלוח להיות השולח, ולכן, למשל, הוא לא יכול לתת תצהיר במקומו.
צורות שונות ליצירת שליחות – בעל פה, בכתב, בכתב בצורה מיוחדת.
 2. נוהל זה בא כדי להסדיר, את ביצוע הפעולות במשרדינו וברשות הדואר באמצעות שליחים כולל עורכי דין המייצגים לקוח.
 3. הוראות נוהל קודמות בנושא מבוטלות בזה.

ב. הבסיס החוקי

1. תקנות התעבורה התשכ"א-1961

סעיף 1 לפקודת התעבורה

"בעל" אחד מאלה:

- (1) הבעל הרשום ברשיון הרכב;
- (2) לענין רכב שיש עליו הסכם שכירות או הסכם של מקח-אגב-שכירות או הסכם מכר – האדם המחזיק ברכב מכוח ההסכם;
- (3) לענין רכב הרשום על שם חבר-בני-אדם – מנהל פעיל, שותף או עובד מינהלי בכיר בחבר, האחראים לאותו רכב;
- (4) לענין רכב הרשום על שם קטין או חסוי כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 – הורו או מי שמונה אפוטרופסו, לפי הענין.

תקנה 3

- (א) כל בקשה לפי תקנות אלה תוגש בכתב לרשות המוסמכת לתת את התעודה או לרשות אחרת שנקבעה (בפרק זה – הרשות), ואם נקבע לבקשה מסויימת טופס לפי תקנות אלה, תוגש הבקשה לפי הטופס כאמור; היתה הבקשה לחידוש התעודה, תצורף אליה התעודה המוחלפת.
- (ב) המבקש ימציא לרשות בבקשתו פרטים, מסמכים, תצלומים, תכניות, הצהרות ופרטים נוספים, כפי שתדרוש וישיב נכונה על כל שאלה שיישאל בקשר לבקשתו.

תקנה 271 (א)(ב)(ה)

- (א) בעליו של רכב מנועי, גרור או נתמך המבקש את רישומם, וכן המבקש רשיון רכב, חידושו או רישום העברת בעלות הרכב, יגיש בקשה לרשות הרישוי או למי שהיא הסמיכה לכך בטופס שנקבע.
- (ב) המבקש ישיב תשובה נכונה ומלאה על כל שאלה שבטופס האמור ועל כל שאלה אחרת של רשות הרישוי, וכן יוכיח, לפי דרישתה, את זהות הרכב לפי מספר שלדה, את הבעלות עליו ואת תשלום המכס, המסים וההיטלים או האגרות החלים על הרכב האמור, וכן יוכיח לפי דרישת רשות הרישוי כי כל קנס שמבקש הרשיון או חידושו נתחייבו בו בדין בשל עבירת תעבורה או בשל עבירה אחרת הנובעת מנהיגת רכב, שולם במועדו, וכן האגרות בעד החזקת מקלט רדיו המותקן ברכב שולמו.

(ה) בתקנה זו, "הבעל" – לרבות אחד מאלה:

- (1) הבעל הרשום ברשיון הרכב;
- (2) אחד ממנהליו או עובדיו של תאגיד שאושר לכך בכתב על ידי התאגיד – אם הרכב רשום על שם תאגיד;
- (3) מי שהבעל הרשום ברשיון הרכב נתן לו יפוי כוח בכתב;
- (4) מי שהוכיח להנחת דעתה של רשות הרישוי שהוא סוחר בכלי רכב מנועיים או אחד מעובדיו שהוא הסמיכו ורשות הרישוי אישרה אותו – אם הרכב נקנה אצל אותו סוחר סמוך להגשת הבקשה.

2. חוק השליחות, התשכ"ה-1965

1. (א) שליחות היא יפוי כוחו של שלוח לעשות בשמו או במקומו של שולח פעולה משפטית כלפי צד שלישי.
- (ב) כל פעולה משפטית יכולה לשמש נושא לשליחות, חוץ מפעולה שלפי מהותה או על פי דין יש לבצעה אישית.
2. שלוחו של אדם כמותו, ופעולת השלוח, לרבות ידיעתו וכוונתו, מחייבת ומשכה, לפי הענין, את השולח.
3. (א) השליחות מוקנית בהרשאה, שבכתב או שבעל-פה, מאת השולח לשלוח, או בהודעה עליה מאת השולח לצד השלישי, או על ידי הנתהגות השולח כלפי אחד מהם.
- (ב) נדרש אדם להיזקק לפעולת שלוח, רשאי הוא שלא להכיר בשליחות כל עוד לא הוצגה לפניו הרשאה בכתב ולא נמסר לו העתק ממנה.
14. (א) השליחות מסתיימת בביטולה על ידי השולח או השלוח, וכן במותו של אחד מהם, בגריעת כשרותו או בפשיטת רגלו, או-אם היה תאגיד בפירוק.
- (ב) הוראות סעיף זה לא יחולו אם ניתנה ההרשאה להבטחת זכותו של אדם אחר או של השלוח עצמו וזכותם תלויה בביצוע נושא השליחות.
16. אין שלוח עושה שלוח לנושא שליחותו אלא אם הורשה לכך במפורש או מכללא, או שעשה זאת לשם פעולה כאמור בסעיף 5(ב).

3. חוק הנוטריונים, תשל"ו-1976

5. בטרם יתחיל נוטריון לכהן –

- (1) יחתום את שמו בפנקס הנוטריונים שינוהל בפקוחו של שר המשפטים ;
- (2) ימסור למי ששר המשפטים הסמיכו לכך דוגמה של חתימתו ושל חותמו, בדרך שנקבעה בתקנות ;
- (3) ישלם את האגרה שנקבעה בתקנות.

7. נוטריון מוסמך –

- (1) לאמת חתימה על מסמך ;
- (2) לאשר שהחתום על מסמך, בשם זולתו, היה מוסמך לכך ;
- (3) לאשר נכונותו של העתק מסמך ;
- (4) לאשר נכונותו של תרגום מסמך ;
- (5) לקבל ולאשר תצהיר והצהרה אחרת ;
- (6) לאשר שאדם פלוני חי ;
- (7) לאשר נכונותה של רשימת מצאי ;
- (8) לערוך העדה של מסמך סחיר ;
- (9) לערוך מסמך או לעשות פעולה אחרת כשהעריכה או עשיית הפעולה בידי נוטריון דרושה או מותרת על פי דין, לרבות דין של מדינת חוץ, או על פי מסמך אחר ;
- (10) להשתמש בסמכות של נוטריון ציבורי על פי דין אחר ;
- (11) לאמת הסכם ממון בין בני זוג, שנכרת לפני הנישואין.

8. פעולה מן הפעולות המפורטות בסעיף 7(1), (3), (7), (8) ו- (9), כשהמסמך הנוטריוני דרוש לצרכי שימוש בחוץ לארץ, לרבות נציגות של מדינת חוץ בישראל, לא תיעשה אלא בידי נוטריון.

11. לא יאמת נוטריון חתימתו של אדם על מסמך אלא אם החותם עמד לפניו, זוהה וחתם בפניו על המסמך.

12. לא יאשר נוטריון שמסמך פלוני הוא העתק נכון מהמקור, אלא אם המקור הוצג לפניו והוא השווה זה אלא זה ומצאם שווים.

15. לא יאשר נוטריון נכונותו של תרגום אלא אם הוא שולט בשפה שבה נערך המקור ובשפה שאליה תורגם, והוא עצמו ערך את התרגום או בדק את נכונותו.

16. לא יאשר נוטריון כי ביום פלוני היה אדם פלוני בחיים אלא אם עמד לפניו האדם באותו יום וזוהה.

19. אישורו של נוטריון לפי חוק זה והתקנות על פיו, יהיה ראיה מספקת בהליך משפטי, ללא צורך בראיה נוספת, לדברי הנוטריון ולמעשיו ולדברי אחרים ולמעשיהם שאמרו או עשו בפניו, הכל כאמור באישור.

20. (א) יפוי-כוח כללי ויפוי-כח לביצוע עסקאות במקרקעין הטעונות

רישום במרשם המקרקעין, לא יהיו בני תוקף אלא אם ערך אותם נוטריון או אימת את החתימת שעליהם, כאמור בחוק זה ובתקנות על פיו; הוראה זו אינה גורעת מסעיף 91 לחוק הלשכה.

50. (בתחום של רשות מקומית שבו בית משפט שלום ואין בו משרד נוטריון, רשאי שר המשפטים למנות עובד המדינה הממלא תפקיד באותו בית משפט להשתמש בסמכויות נוטריון, כולן או מקצתן, ודין פעולה שנעשתה בידי עובד המדינה מכוח סמכויות אלה כדין פעולה של נוטריון.

50א. (א) נציגים דיפלומטיים ונציגים קונסולריים של ישראל משמעותם בסעיף 29 לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971, מוסמכים להשתמש בחוץ-לארץ בסמכויות נוטריון, ודין פעולה שנעשתה בידי נציג כאמור מכוח סמכויות אלה כדין פעולה של נוטריון. נציג כאמור לא ישתמש בסמכויות נוטריון, אלא לאחר שישתתף בהשתלמות קצרה, במתכונת שיקבע המנהל הכללי של משרד החוץ, או מי שהוא הסמיך לכך, בהתייעצות עם ועדת הרישיונות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי שר המשפטים, בהסכמת שר החוץ, לקבוע בתקנות את שיעור השכר שיקבל נציג דיפלומטי או קונסולרי בעד שירותיו לפי חוק זה, בשינוי מהשכר שנקבע לפי סעיף 146(1); שכר כאמור ישולם לאוצר המדינה ויכול שיהא שונה במדינות השונות שבהן ייגבה ושייקבע במטבע המדינה שבה ייגבה.

4. חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961

סע' 91. אישור של יפוי-כוח

יפוי-כוח שניתן בישראל לעורך דין לפעול בתחום הפעולות שיש להן קשר לשירות המקצועי שנותן עורך דין ללקוח לרבות קבלת כספים ודברים אחרים בשביל לקוחו בענין כזה, שחתימת הלקוח עליו אושרה בכתב על ידי עורך הדין, אינו טעון אישור אחר, על אף האמור בכל דין.

סע' 92. העברת יפוי-כוח

עורך דין שניתן לו יפוי-כוח לפעול בתחום הפעולות המפורשות בסעיף 20 או לקבל כספים ודברים אחרים בשביל לקוחו בענין כזה, רשאי, בהסכמת הלקוח, להסמיך בכתב עורך דין אחר לפעול במקומו.

1. משמעותה של שליחות

- השלוח רשאי לייצג ולבצע כל מה שהשולח נתן לו בייפוי כח, כגון רשות לייצג או לבצע לא יותר ממה שהשולח קבע בייפוי הכח.
- היתר או איסור בשימוש אבל בייפוי כח שניתן על ידי השולח ניגזר מהאמור ביפוי הכח דהיינו חובה לציין מפורשות בייפוי הכח לאיזה פעולות הוא ניתן.

2. יפוי כח בלתי חוזר

זהו ייפוי כח שתוקפו לנצח, אינו ניתן לביטול ואינו בטל מעצמו. ייפוי כח זה נועד להבטחת זכויות של השולח או של מישהו אחר (הדבר נאמר בו מפורשות)

3. תוקף ייפוי הכח

ייפוי כח תקף עד למועד המצויין בייפוי הכח, כמועד פוג תוקפו של ייפוי הכח או עד מועד פטירת השולח או השלוח.

4. העברת יפוי כוח

יפוי כוח אינו ניתן להעברה לאחר על ידי מיופה הכוח, אלא אם נאמר בו מפורשות שמיופה הכוח רשאי להעבירו.

ד. סוגים של יפויי כח

1. יפוי כח נוטריוני דהיינו יפוי כוח שהחתימה עליו אומתה על ידי נוטריון, דרוש לצורך יפוי כח כללי, דהיינו מתן כל הסמכויות המשפטיות בקשר לנכס מסויים (למשל, זכות ציבורית במונית) למיופה הכח.
חריג – כאשר מיופה הכוח הוא עו"ד, די באימות החתימה ע"י העו"ד

אין צורך בתעודת זהות של הלקוח. אם יפוי הכוח המקורי לטובת עו"ד הוא כזה שלא מצריך תעודת זהות של הלקוח, אז גם השרשור (למתמחה) לא יצריך תעודת זהות של הלקוח.

2. יפוי כוח מחו"ל - חייב להיחתם ע"י נציג קונסולרי של מדינת ישראל או ע"י אפוסטיל.
אין צורך בצילום דרכון/דרכון

3. יפוי כוח של רשות הרישוי - זהו יפוי כוח רגיל שניתן בכתב לפי הפורמט שנקבע על-ידי משרדינו בשנת 1996 בתיאום עם רשות הדואר לשימוש בעת העברת בעלות לרכב. בנוסף ליפוי הכוח, יש לבקש תעודה מזהה או רישיון נהיגה ממחשב עם תמונה תקף.

4. יפוי כוח (פורמט מקוון) - אשר קיים באתר האינטרנט של המשרד והומלץ לשימוש:

יוצג בפני הפקידה יפוי הכוח (כפי שהורד מאתר האינטרנט) כאשר הוא חתום
הן בידי מיפה הכוח והן בידי מיופה הכוח בצירף ת.ז. מקורית או רישיון נהיגה
ממוחשב עם תמונה תקף הן של מיפה הכוח והן של מיופה הכוח.

5. יפוי כוח "אישי/אשר נכתב ע"י מיפה הכוח

ניתן להשתמש גם ביפוי כוח אישי אשר נוסח ע"י מיפה הכוח בעצמו ובלבד
שברור מתוכו מיהו מיפה הכוח, מיהו מיופה הכוח, ומה הסמכויות שניתנו על
ידו למיופה הכוח.

יש לציין כי יפוי כח זה אינו תקף לפעולת העברת בעלות ברשות הדואר

בנוסף ליפוי הכוח, על מיופה הכוח להציג ת.ז. מקורית או רישיון נהיגה
ממוחשב עם תמונה תקף הן של מיפה הכוח והן של מיופה הכוח.

אין חיוב להשתמש אך ורק ביפוי הכוח שהומלץ ונכתב ע"י אגף הרישוי ואשר
נמצא באתר האינטרנט של משרד התחבורה. ניתן לקבל מאדם גם יפוי כוח
אשר נכתב בשפתו החופשית.

אין צורך באימות חתימה ע"י עו"ד.

בין שמדובר ביפוי כוח מקוון או יפוי כוח בשפה החופשית, יש לוודא כי מולאו
בו השדות הבאים:

- א. זיהוי נותן יפוי הכוח (השולח)
- ב. זיהוי מיופה הכח (השלוח)
- ג. הרכב אליו מתייחס יפוי הכח
- ד. הפעולה הנדרשת בשליחות
- ה. חתימת נותן יפוי הכח (השולח)

6. יפוי כוח – של תאגיד (חברה) (פורמט מקוון)

ביפוי הכוח המקוון שהומלץ על ידי רשות הרישוי, יש לעמוד על כך כי סעיף
4. ימולא ע"י עו"ד ובחתימתו.

יש לדרוש גם חותמת של העו"ד. (מס' הרישיון לא חייב להיות בחותמת) ניתן
לרשום את מספר הרישיון בכתב יד סמוך לחתימה.

7. יפוי כח – של תאגיד (חברה) בשפה חופשית

ניתן להשתמש גם ביפוי כח אשר נכתב מטעם החברה בצורה חפשית.

במקרה הזה יש לשים דגש :

- א. כי יפוי הכח יהיה מודפס/כתוב על גבי דף ובו "לוגו" של החברה
- ב. לבדוק לאיזה פעולה ניתן יפוי הכח
- ג. לזהות את השליח עם ת.ז. או רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף
- ד. לבדוק אימות חתימת עו"ד+חותמת

8. עורך דין כמיופה כח

1. **עורך דין הפונה אלינו בשם מרשו**, הוא מיופה כח לכל דבר וענין. לכן צריך לבחון את פנייתו במשקפיים דלעיל :

- יפוי כח תקף (לא בוטל, שולח חי) או בלתי חוזר ;
- המתייחס לפעולה הספציפית אותה הוא מבקש לעשות (חידוש רשיון/קבלת מידע על מרשו/שינוי נתונים...) מצויין בתוך סעיפי יפוי הכוח.

- אין לדרוש מעורך הדין הצגת חותמת עורך דין ובה מספרו כעורך דין כפי שנרשם בלשכת עורכי הדין. ניתן להסתפק בתעודת עורך דין שהוצאה בידי לשכת עורכי הדין ושתהיה תקפה (התוקף עד 31.3 בשנה שלאחר השנה שצויינה על התעודה) כמו כן, יש לוודא כי מספר רישיון עורך הדין מצויין ביפוי הכוח, סמוך לחתימה.

עו"ד או מתמחה המופיעים כמיופה כוח בלי תעודת הזהות של הלקוח שלהם, **חייבים להציג תעודת עורך דין או מתמחה מקורית ותקפה. כל תעודה של עו"ד לשנה מסויימת תקפה עד 31 במרס של השנה הבאה אחריה.**

2. **עורך דין הפונה אלינו עפ"י צו בית משפט :**

מצבים שכיחים – כונס נכסים, מנהל עזבון, אפוטרופוס ;

מצבים אחרים – צו ספציפי המטיל על עורך הדין לבצע משימה מסויימת מול משרדנו ולברר מידע מסויים.

גם כאן הדבר מהווה סוג של שליחות. "השולח" הוא בית המשפט, ובמקום יפוי הכוח יש החלטה/צו של בית המשפט. גם בהקשר זה צריך לבחון את תוקף הצו (מקורי, אם נקוב בו מועד – שהוא לא חלף) וגם את תוכנו שיתאים לפעולה שעורך הדין מבקש לבצע.

3. **עורך דין המבקש מידע על מישהו אחר – לא על מרשו :**

המידע המבוקש (פעולה משפטית של בקשת מידע) עדיין נעשה מכח שליחות. כשיש לעורך דין לקוח שזקוק למידע להליך משפטי והפעולה מותרת לו לא מכח יפוי הכוח, אלא מכוח סעיף 82 לפקודת התעבורה.

התוספת החמישית לפקי' התעבורה מתירה לעו"ד המייצג לקוח לקבל פרטי בעלות ברכב של מישהו אחר (לא הלקוח שלו), לצורך הליך משפטי.

4. נהיגה - עורך דין בהליך טיעון טענות:

הכלל: אדם זכאי להיות מיוצג ע"י עו"ד בהליך שימועי וזה כולל את זכותו להשמיע את טענותיו בנוכחות אותו עו"ד. אם העו"ד מגיע יחד עם בעל הרשיון, אין צורך לבקש יפוי כח כתוב – הרי השולח נמצא שם, ובעליל מסכים.

אבל: כזכור, שליחות היא לפעולה משפטית, והעו"ד לא נכנס בנעליו של מרשו לכל דבר ועניין. ולכן, ניתן לדרוש שהאדם לו עורכים את השימוע יהיה נוכח כדי לערוך בירור על כושר נהיגתו ולכן שמיעת בעל הרשיון יכול לתת נימוקים בפני רשות הרישוי לגבי כושר נהיגתו וכן לשמוע את נימוקיו לבקשה.

לכן, אם מתייצב עו"ד לבדו לטיעון טענות, ניתן לקבוע מועד נוסף שבו גם הלקוח יגיע.

9. יפוי כוח "יד שנייה" (הכללים להלן נכונים לכל מצב של העברת יפוי כוח, לא רק מעו"ד למתמחה)

חייב להציג:

א. יפוי כוח מקורי מאת מיפה הכוח (לדוגמא: האזרח המיפה את כוחו של העו"ד). יפוי הכוח המקורי צריך שיתיר את העברת הסמכויות קרי, ביפוי הכוח צריך להיות רשום מפורשות שניתן ליפות את כוחו של צד שלישי כלשהו, כגון מתמחה.

ב. יפוי כוח מקורי של מיופה הכוח – (כגון יפוי כוח של העו"ד אשר מיפה את כוחו של המתמחה).

ג. עו"ד יציין לצד חתימתו גם את מספר הרישיון שלו בנוסף לחותמת. (מספר הרישיון לא חייב להיכלל בחותמת). זאת בהתאם לכללי לשכת עורכי הדין)

ד. עו"ד או מתמחה המופיעים כמיופה כוח בלי תעודת הזהות של הלקוח שלהם, חייבים להציג תעודת עורך דין או מתמחה מקורית ותקפה. כל תעודה של עו"ד לשנה מסויימת תקפה עד 31 במרס של השנה הבאה אחריה.

ה. הפעולה במשרד הרישוי

1. בכל מקרה שבו מופיע שלוח עם ייפוי כח, יש לזהות אותו באמצעות תעודת זהות של השלוח או רישון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף.

2. בכל מקרה של שליחות, חובה לציין את פרטיו של השלוח בשדה המתאים כמיופה כח במחשב המשרד.
3. בכל מקרה ניתן לתת את השירות המבוקש לשלוח באמצעות תעודת הזהות של השולח או באמצעות רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף. במידה ובעל הרכב הינו תאגיד, יש לוודא כי קיימת חותמת התאגיד כמו גם, פרטי עו"ד חתימה וחתימת + מס' רישיון עורך הדין.
4. באם יש ספק כלשהו לפעולה בלתי חוקית הקשורה לשולח או לשלוח, אין להמשיך במתן השירות.
5. במידה ויש ספק כלשהו לעניין יפוי כוח הניתן על ידי עורך דין או חתימתו וחתימתו, ניתן להיעזר בלשכת עורכי הדין.

1. הפעולה בהעברת בעלות ברשות הדואר

זיהוי ובדיקת מסמכים

- א. המוכר (או נציגו) מציג רישיון רכב.
 - ברישיון הרכב לא רשומים יותר מ-3 בעלים והקונים לא מונים יותר מ-3 אנשים.
- ב. שני הצדדים – כל המוכרים וכל הקונים – נמצאים, או נוכחים שליח/ים מטעמם (עם טפסי יפוי כח ועם תעודות זהות/רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף) – והם בעלי תעודות זהות ישראליות.
- ג. העובד יקבל את תעודות הזהות של המוכרים ושל הקונים או של שליחם – ויזהה אותם על פי התמונה בתעודת הזהות או רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף.
- ד. במקרה של יפוי כוח העובד יוודא:
 - שהטופס ממולא
 - שמספר הרכב הרשום בטופס יפוי הכח, זהה למספר הרכב הרשום ברישיון הרכב.
 - שמספר הזהות של השליח הרשום בטופס יפוי הכח, תואם לרשום בתעודת הזהות של השליח או ברישיון הנהיגה הממוחשב.
 - שפרטי מיפה הכוח זהים לפרטי בעל הרכב כפי המופיעים בקובץ הרכב או הנהיגה.

2. הפעולה באגף לשירותי מידע

קובץ נהגים

יש להכין בקובץ הנהגים אפשרות לרשום פרטי מיופה כח הנשלח על ידי בעל
רישיון נהיגה.

ב ב ר כ ה ,

גאנס חמאדה
מנהל אגף בכיר רישוי